

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директорка Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти

Марина БРИЛЬ

2026 р.

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ**

БАНДУРНИЙ ДУЕТ: КЛАСИКА І ТРАДИЦІЯ

**Навчально-методичний посібник
для фахової передвищої мистецької освіти**

Укладачки:

Н. М. Цигилик-Чумак викладачка, методистка Комунального закладу Львівської обласної ради Дрогобицький музичний фаховий коледж імені В. Барвінського, спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка

Н. М. Гамар викладачка Комунального закладу Львівської обласної ради Дрогобицький музичний фаховий коледж імені В. Барвінського, спеціалістка вищої категорії, старша викладачка

Музичні редактори:

В. В. Шафета

доцент кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, кандидат мистецтвознавства

О. Ю. Бобечко

доцентка кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, кандидатка мистецтвознавства

Рецензентки:

О. І. Мозгова

викладачка фахового коледжу Київської муніципальної академії музики імені Р. М. Глієра, початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу «Київська дитяча школа мистецтв № 5 імені Л. Ревуцького», спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка, заслужена працівниця культури України

М. В. Залізняк

викладачка Вінницького фахового коледжу мистецтв імені М. Д. Леонтовича, спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка

Відповідальна
за випуск:

А. Г. Полещук

Рекомендовано

на засіданні методичної ради
КЗ ЛОР Дрогобицький музичний
фаховий коледж ім. В. Барвінського
(протокол № 01 від 05 листопада 2025 р.)
© Цигилик-Чумак Н. М., Гамар Н. М., 2026 р.
© Державний науково-методичний центр
- змісту культурно-мистецької освіти, 2026 р.
- змісту культурно-мистецької освіти, 2026 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	6
Ж. А .К. де Сейшаш. Сюїта.....	11
<i>(Аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак)</i>	
Музика Дж. Верді, слова. Т. Солера «Va, pensiero» з опери Набукко.....	15
<i>(Аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак)</i>	
Дж. Карбонеллі, редакція А. Моцарта Жига з сонати № 7 a-moll.....	21
<i>(Переклад для бандури О. Верецинського, аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак.)</i>	
Муз. М. Ластовецького, слова С. Лазо. «Ой журилась Україна».	
З вистави «Мальви» («Яничари»)	25
<i>(Переклад для бандури О. Верецинського, аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак.)</i>	
Музика Ю. Чумака, слова А. Канич. «Дзвени, бандуро».....	30
<i>(Аранжування для двох бандур Ю. Чумака)</i>	
Музика А. Левітової, слова І. Франка. «Червона калино».....	39
<i>(Аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак)</i>	
Музика В. Івасюка, слова В. Марсюка. «Балада про дві скрипки».....	42
<i>(Аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак)</i>	
Лемківська народна пісня. «Ой верше, мій верше».....	48
<i>(Аранжування Ю. Чумака)</i>	
Лемківська народна пісня «Ой чия то хижа».....	53
<i>(Аранжування Ю. Чумака)</i>	
Г. Китастий. «Різдвяні мотиви»	58
<i>(Аранжування для двох бандур Н. Гамар)</i>	

ПЕРЕДМОВА

Бандурне мистецтво – це унікальне та глибоко національне явище, онтологічна частина культури України, яке інтегрує в собі духовну суть народу, характеризуючи його ментальність, інтелект. Адже виконавська майстерність кобзарів та бандуристів закорінена в багатовікове минуле, яке сягає XVI–XVII століть. Саме ця незапам'ятна мистецька традиція якнайкраще віддзеркалює музичні звичаї народу, його світогляд та духовно-естетичні вподобання.

Упродовж XX століття означений вид народно-інструментального виконавства зазнав найсуттєвіших перманентних модифікацій, серед яких заміна усної традиції письмовою, уніфікування інструментарію, започаткування фахової академічної освіти та ансамблевого виду виконавства, розширення та формування репертуару, фемінізація бандурного мистецтва тощо.

Особливу увагу доречно звернути на репертуарну палітру бандуристів, яка збагатилася значною кількістю новостворених інструментальних та вокально-інструментальних композицій різних стилів та жанрів. Це явище набуває особливого розмаху насамперед завдяки збагаченню традиційними бандурними творами (думами, псалмами, кантами, історичними піснями) впродовж минулого століття.

У радянські часи, коли виконавці на національному інструменті жорстоко переслідувалися тоталітарним режимом, відчувався, так званий, репертуарний «голод». Ба більше, їх репертуар героїко-патріотичного спрямування підпав під особливу заборону. Саме тоді почали з'являтися оригінальні зразки для інструмента, було створено чимало транскрипцій (перекладів) та аранжувань для бандури. Слушно зазначити, що від початку проголошення Незалежності України, до концертного та навчального репертуару бандуристів повернулися традиційні кобзарські пісні, а також інші композиції патріотичного та соціального спрямування. Зазвичай, основу цього жанру складала оригінальні авторські твори й транскрипції.

На жаль, репертуарні прогалини в бандурному виконавстві відчувалися практично чи на усіх етапах його розвитку. «Для бандури треба творити літературу – от основне завдання. Відмовлятися при цьому від світової

літератури не приходиться, але і ставити її «во главу угла» теж не варто»¹ – понад сто років тому сказав фундатор новітнього кобзарства Гнат Хоткевич (1877–1938). Зауважимо, що й сьогодні ця фраза залишається винятково актуальною.

У контексті зазначеного особливої актуальності набуває пропонований збірник ансамблевих творів «**Наталія Цигилик-Чумак, Наталія Гамар. Бандурний дует: класика і традиція**», упорядкований учасницями дуету бандуристок «Берегиня» – Н. Цигилик-Чумак та Н. Гамар.

Навчально-методичний посібник зорієнтований насамперед на здобувачів закладів фахової передвищої мистецької освіти (відділу народних інструментів) і укладений згідно навчальної програми «Клас ансамблю». Укладачі наповнили видання творами, які успішно апробували багатьма концертними виступами колективу «Берегиня», а також ввійшли до переліку композицій, записаних бандуристками 2007 року на дебютному компакт-диску.

Для детальнішого ознайомлення із творчістю колективу радимо скористатися науковою розвідкою кандидатки мистецтвознавства, доцентки О. Бобечко під назвою «Творчо-виконавська діяльність дуету бандуристок «Берегиня» в контексті розвитку сучасного ансамблевого виконавства на бандурі»², яка осмислює мистецьку діяльність дуету бандуристок «Берегиня».

Доволі значущими для ґрунтовнішого опрацювання та сприйняття нотного матеріалу є зазначені методичні рекомендації. Ці поради допоможуть не лише належним чином вивчити композиції, а й сприятимуть кращому втіленню художнього образу.

Сподіваємося, що праця зацікавить студентів-бандуристів, педагогів, а також поціновувачів бандурного виконавства. Водночас видання збагатить, урізноманить концертний та навчальний репертуар ансамблів бандуристів добірними взірцями національної музики.

Оксана Бобечко

*кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри музично-теоретичних дисциплін
та інструментальної підготовки*

¹ Хоткевич Г. Бандура та її можливості. Бандура. 1986. № 17–18. С. 27. (26–31)

² Бобечко О. Творчо-виконавська діяльність дуету бандуристок «Берегиня» в контексті розвитку сучасного ансамблевого виконавства на бандурі. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: «Гельветика», 2020. С. 24–30. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/32.214468>
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2020_32\(1\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2020_32(1)_6)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Сюїта. Жозе Антоніу Карлуш де Сейшаш (порт. *José António Carlos de Seixas*; 1704 -1742) – видатний португальський композитор XVIII століття.

Сюїта (фр. Suite – послідовність) – музичний твір, циклічної форми, який складається з кількох самостійних за кількістю, порядком і способом сполучення частин. Один з найтипівіших жанрів бароко. У XVIII ст. вона досягає свого найвищого розквіту та стає основою інструментального стилю, впливає на формування сонати, партити, оркестрової увертюри. Ця сюїта складається з трьох частин : Токата (Allegro), Анданте (Adagio), Менует (Tempo di minuetto). Це поєднання характерне для пізнього бароко, коли композитори вже не писали суворо лише танцювальні частини, а поєднували вільні, кантиленні й танцювальні розділи.

Токата (італ. *toccata*, буквально – *домик*) – віртуозна частина, виконується в швидкому, чітко ритмованому русі, тому потребує певної технічної підготовки. Виконує роль вступу створюючи емоційний настрій та контраст до спокійнішої другої частини. Партія правої руки вимагає вправного володіння ламаними інтервалами та арпеджіо, артикуляції та гостроти у звукоутворенні. Демонструє техніку виконавця.

Анданте (італ. *andante* – той, що іде) – частина, яка виконується в повільному темпі з виразністю і глибиною та має наспівно – ліричний характер. Ця частина має складність у ритмічному плані. Увагу потрібно зосередити на виконанні зіставлень різних груп тривалостей – тріолей, тридцять других та шістдесят четвертих. У таких тактах потрібно зберегти метричну пульсацію та ритмічно вкладати в долю. Важливо звернути увагу на динамічні відтінки. Ця частина створює емоційний контраст – спокій, виразність, задушевність після віртуозної Токати, використовуючи плавні та м'які динамічні зміни, що додають глибини виконанню.

Менует (фр. *Menuet* – маленький крок) – старовинний французький народний танець. Невелика частина за обсягом, граційного характеру, врівноважена, помірно рухлива. Менует повертає виконавця до традиційної барокової структури. Виконується плавно, галантно з відчуттям реверансу на сильну долю, без надмірної віртуозності.

2. «Va, pensiero» з опери Набукко. Джузеппе Верді (італ. *Giuseppe Verdi* (1813 - 1901) – італійський композитор, диригент.

«Va, pensiero» (з італ. «*Лети, думко*») – хор із третього акту опери “Набукко”, найбільш відомий музичний фрагмент опери. Текст хору «Va, pensiero» належить **Темістокле Солера** – автору лібрето «Набукко» і

є парафразою біблійного псалма 136 «На ріках вавилонських». За сюжетом, виконавці «Va, pensiero» – єврейські вигнанці, що плачуть у вавилонському полоні про втрачену батьківщину і зруйнований Перший Храм. «Va, pensiero» – це другий неофіційний гімн Італії, який звучав при відкритті заново відбудованого театру «Ла Скала» після Другої світової війни. На відміну від драматичних сцен опери, цей хор – дуже ліричний, тихий, благородний. Його сила – у стриманості. Твір розвиває звуковисотний слух, оскільки супровід не дублює мелодію. Важливо поєднати супровід із виразним кантиленим співом на опорі. Бандурний супровід потрібно виконувати легкими секстолями в заданому темпі. Акорди грати чітко і ритмічно. «Va, pensiero» – кульмінаційний ліричний момент опери, де зупиняється дія і звучить почуття пригніченого народу. Характер виконання твору повинен відповідати його текстовому змісту.

Переклад українською Олекси Кириченка

Лети, думко, на золотих крилах,
Спочивай на горбах та вершинах,
Вітер дме там ласкавий і теплий,
Віє дух солодкий рідної землі.

Ти Йордану вітай чисті води,
І Сіону зруйновані вежі...
Батьківщина прекрасна, що пала!
Такі спогади милі й важкі!

Арфо давніх пророків золота,
Чому ти нічого не кажеш?
Розбуди же нам спогади в серці,
Нагадай про часи удатні!

Хай гіркий, як Єрусалима доля
По усядах лунає твій лемент!
Хай Господь подарує нам пісню
Що страждати нам сили надасть!

3. Жига з сонати № 7 (a-moll) Дж. Карбонеллі, редакція А. Моцарта, переклад для бандури О. Верещинського.

Джованні Стефано Карбонеллі (1690/1691 – 1772) британський композитор і скрипаль італійського походження доби пізнього бароко. Карбонеллі відомий передусім циклом 12 скрипкових сонат, написаних у віртуозному італійському стилі, близькому до Кореллі та Вівальді.

Жига (італ. *giga*) – це традиційна фінальна частина барокової сюїти або сонати, жвавий танець англійського походження. Виконується у швидкому темпі. Важливим є дотримання контрастної динаміки. Партії бандур є рівнозначної складності з елементами передачі так званої естафети між собою. У творі використовуються висхідні та низхідні секвенції, які передають різний емоційний стан.

4. «Ой журилась Україна» – уривок з вистави за романом Р.Іваничука «Мальви» (перв. назва «Яничари») на музику М. Ластовецького сл. С. Лазо.

Микола Адамович Ластовецький (1947) – український композитор, музикознавець, педагог, музично-громадський діяч, диригент, доцент, член Національної спілки композиторів України.

Сергій Васильович Лазо (1953) – український письменник, член Національної спілки письменників України. Тема твору зображає поневір'яння українців на чужині. Це лірико-драматична пісня з виразними рисами історичного мелосу.

У тексті персоніфікована Україна постає як мати, яка тужить за своїми дітьми, забраними в неволю. Поєднання ліричності та епічного звучання надає твору характеру народного плачу або думи. Пісня відтворює головний конфлікт роману Іваничука «Мальви» – трагедію втрати дітей у часи яничарства. Щоб передати емоційний стан твору необхідно звернути увагу на чітку вимову слів та переконливу їх подачу.

5. «Дзвени бандуро». Пісня написана на слова відомої львівської поетеси Анни Канич. Автор музики викладач та керівник Дрогобицького музичного коледжу ім. В. Барвінського Юрій Чумак. Твір належить до сучасної української пісні, яка поєднує ліричні та патріотичні мотиви. Назва «Дзвени бандуро» вже створює образ звучання національного інструменту – бандури, що асоціюється з українською історією, традицією та духовністю.

Твір написаний в куплетній формі. Пісня має яскраво виражений патріотичний зміст і повинна виконуватись у відповідному характері. Особливістю є використання теми відомої пісні «Бандуристе, орле сизий» у програші між другим і третім куплетом, що створює музичний зв'язок із національною пісенною традицією та підсилює патріотичний ефект. Третій куплет містить модуляцію, що надає твору динамічного підйому та посилює емоційний ефект, роблячи завершення більш яскравим та виразним. Пісня підходить для концертного та навчального виконання, створюючи атмосферу патріотичного піднесення та історичної пам'яті.

6. «Червона калино» пісня на слова Івана Франка авторства української композиторки Людмили Левітової.

Зміст твору – у формі діалогу між червоною калиною і дубом. За народною символікою червона калина уособлює вродливу дівчину, а дуб – молодого парубка. В поезії поет майстерно відобразив у прагненні калини до сонця – любов до життя, важкі переживання людини за свою гірку долю.

Інструментальний супровід вимагає ретельного опрацювання у зв'язку з великою кількістю випадкових знаків.

7. «Балада про дві скрипки» Українська естрадна пісня, написана навесні 1971 року; композитор – Володимир Івасюк, автор слів – Василь Марсюк. 1972 року Івасюк зіграв пісню на Львівському радіо та в інтерв'ю сказав про неї наступне: «Ця пісня написана на слова черкаського поета Василя Марсюка, в якій він своєрідно використовує народні мотиви. Це моє особисте бачення, відчуття, це вірш про людину-поета, яка своєю творчістю несе найрізноманітнішу гаму почуттів, будить багато емоцій і яка, врешті-решт, як співається у цій пісні, залишає на світі «снів своїх красу», красу своїх помислів, бажань і емоцій...».

Твір починається вступом імпровізаційного характеру імітуючи цимбали. Наступні частини контрастні: помірна, лірична і жвава, ритмічна, що створює контраст і динаміку твору. Мелодія співуча, виразна, з елементами народнопісенного стилю, підкреслює емоційний зміст. Поєднання музики та тексту з метафорою скрипок як символу почуттів створює ефект живої оповіді.

8. «Ой верше, мій верше».

9. «Ой чия то хижа».

Дві різнохарактерні лемківські народні пісні в аранжуванні Юрія Чумака.

Лемківські пісні займають чільне місце в українському фольклорі.

Пісня «Ой верше, мій, верше» належить до родинно-побутових пісень. Після вигнання лемків з історичної батьківщини в результаті, так званого, «добровільного» виселення з Польщі до УРСР (1944 – 1946 рр.) та етнічних чисток «Операції Вісла» (1947 р.) пісня стала символом туги народу за втраченою батьківщиною. Ця пісня висловлює багато сентименту і ніжності. Виконуючи пісню, важливо передати її емоційність, сум і ліричність, властиві лемківській народній традиції.

«Ой чия то хижа». Пісня жартівливого характеру відзначається легкістю, грайливістю та веселим настроєм, що робить її ефектною як для слухача, так і для виконавця. Вона вимагає віртуозності, чіткої інтонації та легкості вокальної техніки, оскільки мелодія швидко рухається. Танцювальний ритм та відповідний темп сприяють формуванню чіткої дикції та артикуляції, підкреслюючи жартівливий характер твору.

Особливе значення у виконанні надається бандурі. Завдяки їй пісня набуває народного колориту, інструментальної яскравості та віртуозності, а

інструментальний супровід підкреслює веселий, грайливий настрій і дозволяє виконавцю розкрити динаміку та гумор твору. Тут інструмент відіграє не другорядну, а активну роль у створенні музично-емоційного ефекту.

11. «Різдвяні мотиви». Григорій Китасти́й (1907- 1984) український композитор, диригент, бандурист, Герой України.

У творі композитор використовує три колядки: «Во Вифлеємі», «Возвеселімся» та «Щедрик», що надає твору національного колориту та святкового звучання. Кожна колядка зберігає свою мелодичну індивідуальність, а обробка для дуету додає гармонійної насиченості та ансамблевої взаємодії. Твір для дуету побудований так, мелодичні лінії часто переходять від однієї бандури до іншої створюючи діалог та об'ємність звучання. Важливим аспектом у виконанні є синхронність: узгоджений темп, одночасні звороти та спільна динамічна хвиля. У колядці «Во Вифлеємі» домінує м'яке, урочисте звучання, що потребує рівного легато та спокійної манери виконання. У «Возвеселімся» дует має передати святковість і світлу піднесеність. Завершальна частина «Щедрик» – вимагає особливої рухливості, точності та віртуозності, адже тут застосовані імітаційні прийоми, дрібні ритмічні фігури та контрастні регістрові переміщення між двома бандурами. Дуетне виконання розкриває оркестрові можливості бандури: поєднання високих та нижніх регістрів створює насичене, багат шарове звучання, а єдність артикуляції та динаміки підсилює святковий образ твору.

Такий підхід дозволяє не лише точно відтворити задум композитора, а й передати характер кожної колядки, зберігаючи цілісність циклу та підкреслюючи ансамблеву злагодженість виконавців. Виконання даного твору буде особливо актуальним в часі циклу різдвяних свят та сприятиме збереженню національних традицій.

Цигилик-Чумак Н.М. викладач вищої категорії, викладач-методист.

Сюїта

I. Токата

Ж. А. К. де Сейшаш

аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак

Allegro

The musical score is written for two banduras in 4/4 time, G major. It consists of four systems of music. The first system begins with a treble clef staff and a bass clef staff, both marked with a forte (*f*) dynamic and *con brio*. The second system continues the piece, with a measure rest in the bass line. The third system also features a measure rest in the bass line. The fourth system includes triplets in the treble and bass staves, marked with *cresc.* and *ff* dynamics. The score concludes with repeat signs in the final measures.

12

p

p

15

cresc.

cresc.

18

f

p

mf

f

p

mf

21

f

ff

f

ff

II. Анданте

Adagio

tr

mf Con molta espressione

mf Con molta espressione

This system contains the first two measures of the piece. The right hand features a melodic line with a trill on the first measure and a triplet in the second. The left hand provides a steady bass line with a triplet in the second measure. Dynamics are marked *mf* with the instruction 'Con molta espressione'.

p cresc. *f p*

p cresc. *f p*

f

This system contains measures 3 and 4. The right hand has a triplet in measure 3 and a melodic phrase in measure 4. The left hand has a triplet in measure 3 and a chordal accompaniment in measure 4. Dynamics include *p cresc.*, *f*, and *p*.

f

f

This system contains measures 5 and 6. Both hands feature a triplet in measure 5. The right hand has a melodic line, while the left hand has a chordal accompaniment. Dynamics are marked *f*.

tr

f

f

This system contains measures 7 and 8. The right hand has a trill in measure 7. The left hand has a melodic line in measure 7 and a chordal accompaniment in measure 8. Dynamics are marked *f*.

III. Менуэт

Tempo di minuetto

The musical score is presented in three systems, each with three staves (treble, middle, and bass clefs). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The piece begins with a piano (*p*) and *dolce* dynamic, featuring a triplet of eighth notes in the right hand. The dynamics progress through *mp* (mezzo-piano) and *mf* (mezzo-forte) to *f* (forte) by measure 13. The score includes various articulations such as slurs and accents, and concludes with a *rit.* (ritardando) marking in the final measures.

"Va, pensiero"

з опери Набукко

музика Дж. Верді

слова Т. Солера

аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак

Cantabile

Va - pen - cie - ro, sul la li do

ra - te Va - ti po sa sui cli - vi, sui

col - li. O veo lez - za no - te pi - dea

7 mol - li dau - re dol - ci - del suo lo - na -

7

9 Del gior - da no - le ri ve - sa -

tal. A... a... simile

9

11 lu - ta Di - si on - ne - le - tor - ri at ter -

11

13 ra - te Oh mia pa tri si bel lae per

Musical score for the first system, measures 13-14. The vocal line features a melodic phrase with lyrics "ra - te Oh mia pa tri si bel lae per". The piano accompaniment consists of a right hand with triplets and a left hand with a simple bass line.

15 du - ta. Oh mem bran za si ca ra e fa

Musical score for the second system, measures 15-16. The vocal line continues with lyrics "du - ta. Oh mem bran za si ca ra e fa". The piano accompaniment features triplets in the right hand and a simple bass line in the left hand.

17 tal. Ar pa dor dei fa ti di - ci

Musical score for the third system, measures 17-18. The vocal line concludes with lyrics "tal. Ar pa dor dei fa ti di - ci". The piano accompaniment features triplets in the right hand and a simple bass line in the left hand.

19 va ti Per che mu ta dal sa li ce

va ti Per che mu ta dal sa li ce

21 pen di de me mo rie nel pet to rac

pen di de me mo rie nel pet to rac

23 cen di ci - fa vel la del tem po che

cen di ci - fa vel la del tem po che

25 fu. O si mi le di so li mai

27 fa ti. Grad diun suo no - di cru do la men to. O mi

30 spi ri il Signo re un con cen to. Che nein

A... a...

fon dal pa ti re vir tu. Che nein fon dal pa

32 a... a...

ti re vir tu. A... Che nein fon dal pa

34

ti re vir tu, al pa-ti re vir tu.

36

Жига

з сонати № 7 а-молл

Дж. Карбонеллі
редакція А. Моцарта
переклад для банбури О. Верещинського

Allegro

p

pizz *mf*

cresc. *dim.* *mf*

13 1. 2. *p* *mf* *p*

16

19

22 *cresc.* *f* *p* *cresc.* *f* *p*

25

Musical score for measures 25-27. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has one sharp (F#). Measure 25 features a treble staff with eighth-note chords and a bass staff with quarter notes. Measure 26 continues with similar textures. Measure 27 shows more complex chordal textures in the treble and bass.

28

Musical score for measures 28-30. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. Measure 28 features a treble staff with eighth-note chords and a bass staff with quarter notes. Measure 29 continues with similar textures. Measure 30 shows more complex chordal textures in the treble and bass.

31

Musical score for measures 31-33. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. Measure 31 features a treble staff with eighth-note chords and a bass staff with quarter notes. Measure 32 includes dynamic markings: *f* in the treble, *p* in the bass, and *mf* in the treble. Measure 33 includes dynamic markings: *f* in the bass, *p* in the treble, and *mf* in the bass.

34

Musical score for measures 34-36. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. Measure 34 features a treble staff with eighth-note chords and a bass staff with quarter notes. Measure 35 includes dynamic markings: *f* in the treble, *p* in the bass, and *f* in the bass. Measure 36 includes dynamic markings: *p* in the treble, *p* in the bass, and *p* in the bass.

37

cresc.

cresc.

p

p

40

43

f

f

p

p

45

f

f

rit.

rit.

Ой журилась Україна

З вистави "Мальви" ("Яничари") Р. Іваничука

музика М. Ластовецького

слова С. Лазо

переклад для банбури О. Верещинського

аранжування для двох бандур Н. Циглик-Чумак

Moderato

mf

1. Ой жу - ри-лась У-кра-ї - на: рід - на нень-ко,
2. По-ло - ни - да - про-да-ва - ли, хто як тіль-ки

sf *mp*

sf *mp*

5

рід-на ти, йшли хо - за - ри, по - лов - ці, пе - че - не - ги,
мо - же, чи то даш ко - лись нам ро - зум, ми - лос-ти - вий

5

5

9 *a tempo*

кля - ті. Не - бо пла - ка - ло над сте - пом,
Бо - же? Чи то прий - де в ли - хо - літ - тя

11

се - ла по - го - рі - ли, па - да - ли, ле - ті - ли лю - ди
муд - рий муж дер - жав - ний, щоб роз - квіт - ла У - кра - ї - на

13 *Piu mosso*

ниж - че трав по - хи - лих. Чор - ним куч - мансь - ким по - кутсь - ким і Му - равським шля - хом
в ра - діс - нім че - кан - ні. Що - би на цім Бо - жім сві - ті вже не бу - ло чва - рів

rall.

16

про - нес - ли - ся і та - та - ри ко - со - о - ким жа - хом.
 щоб ти, нень - ко, не - ро - ди - ла вов - ків - я - ни - ча - рів,

18

скільки го - ря про - ли - ло - ся, ко - заць - ко - ї кро - ві,
 їх пле - ка - ла зла - я Пор - та, є во - ни і ни - ні

20

не - вже на - шій У - кра - ї - ні не - ма кра - щой до - лі?
 о - та - ка - то і - сто - рі - я, брат - тя, У - кра - ї - ни.

22

По - вста - ва - ли, во - ю - ва - ли бо - ро - ни - лись біч - но
А щоб зни - кли о - ті хма - ри, о - ті чор - ні ча - ри:

24

Чи то прий - де час спо - ко - ю на - шій во - лі віч - ній, на - шій во - лі віч - ній,
ко - жен з нас по - ви - нен в би - ти, ко - жен з нас по - ви - нен в би - ти, в со - бі в би - ти,

26

на - шій во - лі віч - ній,
всо - бі я - ни - ча - ра,

1.

28 на - шій во - лі віч - ній?
в со - бі я - ни - ча - ра,

rall.

rall.

2.

29 в со - бі я - ни - ча - ра,

31 в со - бі я - ни - ча - ра.

rall.

rall.

Дзвени бандуро

музика Ю. Чумака
слова А. Канич
аранжування для двох бандур Ю. Чумака

Maestoso

f

4

6

8

Ти пе - рей - шла до нас Ти від

10

слав-них коб - за - рів, їх вті-хо-ю, жур-бо - ю, збро-є - ю бу - ла ти. Все -

13

влад-ний во - лі дух зі струн здій - мавсь, дзвс-нів, сло -

15

1. ва - ми про - мов - лям, дзве - нів, як сталь бу - лат - на. Все/

17

2. нів, як сталь бу - лат - на. Бан - ду - ро, бан - ду - ро мо -

f

19

я ча - рів - на, влий си - лу натх - нен - ну вог - ню всер - ця ю - ні! Не -

22

хай го - ло - са - ми всіх барв задз - ве - нять тво - ї нев - го - мон - ні - ї

25

стру - ни!

29

Завж - ди втво - їх піс - нях я мо - жу від - най - ти скар -

32

би що-най-до-рож - ці рід-но-го на-ро-ду. О, скіль-ки тих до-ріг я -

35

кі прос-ла - ла ти пі - сен-ним цві-том нам крізь бу - рі і не-го-ду. Бан-

38

ду - ро, бан-ду - ро мо - я ча-рів-на, влий си - лу нагх-нен - ну вог-ню всер-ця

41 ю - ні! Не - хай го - ло - са - ми всіх барв задз - ве - нять тво -

44 і нев - го-мон - ні - і стру - ни!

46

49

52

ти дай, по-зич то
 Ти дай, по-зичвог - ню то

55

пи-ти лід сер-дець, кра - су йлю-бов нес - ти всвіт піс - не - ю дзвін-ко - ю і
 пи - ти лід піс - не - ю дзвін-ко - ю

58

зни-щу-ва-ти зло, не-мов бу-лаг-ний меч, при-пас-ти до зем-лі пре-

61

чис-то-ю ро-со-ю. Бан-ду-ро, бан-ду-ро мо-я ча-рів-на влий

64

си-лу натх-нен-ну вог-ню всер-ця ю-ні! Не-

хай го - ло - са - ми всіх барв задз - ве - нять тво -

хай го - ло - са - ми

і

ті нев - го-мон - ні - і стру - ни!

70

Червона калино

музика Л. Левітової

слова І. Франка

аранжування для двох бандур Н. Циглик-Чумак

Moderato

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a single melodic line for the first bandura. The middle and bottom staves are grouped together as a piano accompaniment. The music is in 2/4 time and begins with a *mf* dynamic. The key signature has one flat (B-flat). The system concludes with repeat signs on both the top and middle staves.

The second system of the musical score includes vocal lines and piano accompaniment. The top staff is the vocal line, with lyrics in Ukrainian: "Чер-во-на ка-ли-но, чо-го влу-зі гнеш-ся, чо-го влу-зі". The middle and bottom staves are the piano accompaniment, starting with a *p* dynamic. The system begins with a measure rest marked with a '5' above the staff.

The third system of the musical score continues the vocal and piano accompaniment. The top staff has the lyrics: "гнеш-ся? Чи свт-ла не лю-биш, до сон-ця не пнеш-ся, до сон-ця не". The middle and bottom staves are the piano accompaniment, with a *mf* dynamic. The system begins with a measure rest marked with an '8' above the staff.

12

пнеш - - - ся? Чи

rit.

rit.

Adagio

15 жаль то - бі цві - ту на ра - дос - ті сві - ту, на ра - - до - щі

A...

mf

mf

18 сві - ту? Чи бу - рі бо - їш - ся, чи гро - му збла - ки - ту, чи

f

f

21 Tempo I §

21 гро - му збола - ки - - - - ту? §

21 *p* *rit.* §

21 *p* *rit.* §

1. Червона калино, чого в лузі гнешся?
 чого в лузі гнешся?
 Чи світла не любиш, до сонця не пнешся?
 до сонця не пнешся?
 Чи жаль тобі цвіту, чи радощів світу?
 Чи радощів світу?
 Чи бурі боїшся, чи грому з блакиту?
 Чи грому з блакиту?

2. Не жаль мені цвіту, не страшно і грому,
 не страшно і грому,
 І світло люблю я, купаюся в ньому,
 купаюся в ньому.
 Та в гору не пнуса, дубам я не пара,
 дубам я не пара.
 Та ти мене дубе отінив, як хмара,
 отінив, як хмара.

Балада про дві скрипки

музика В. Івасюка

слова В. Марсюка

аранжування для двох бандур Н. Цигилик-Чумак

Tempo rubato

The first system of the musical score consists of three measures. It features a treble clef staff with a 4/4 time signature and a key signature of two flats. The music begins with a whole note chord, followed by a series of eighth notes. A fermata is placed over the final eighth note of the first measure. The second measure contains a sixteenth-note triplet, indicated by a '7' above the notes. The third measure continues with eighth notes and a fermata over the final note. The bass clef staff has a 'tr' marking under the first measure and accents (>) under the first and second notes of the second measure. The grand staff concludes with a final chord in the bass clef.

The second system of the musical score consists of four measures. It features a treble clef staff with a 4/4 time signature and a key signature of two flats. The music begins with a whole note chord, followed by a series of eighth notes. A fermata is placed over the final eighth note of the first measure. The second measure contains a sixteenth-note triplet, indicated by a '6' above the notes. The third measure continues with eighth notes and a fermata over the final note. The fourth measure concludes with a final chord. The bass clef staff has accents (>) under the first and second notes of the first measure and a fermata over the final note. The grand staff concludes with a final chord in the bass clef.

The third system of the musical score consists of four measures. It features a treble clef staff with a 4/4 time signature and a key signature of two flats. The music begins with a whole note chord, followed by a series of eighth notes. A fermata is placed over the final eighth note of the first measure. The second measure contains a sixteenth-note triplet, indicated by a '6' above the notes. The third measure continues with eighth notes and a fermata over the final note. The fourth measure concludes with a final chord. The bass clef staff has accents (>) under the first and second notes of the first measure and a fermata over the final note. The grand staff concludes with a final chord in the bass clef.

Ой зро - бив хлоп - чи - на тай дві крас - ні скрип - ки

10

по - ді - лив на дво-є снів сво-їх кра-су.

14

18

Що пер - ша скрип - ка бі - ла ле-бід - ка, а дру - га скрип - ка ве -

Allegro moderato

21

чир - ній сум. За - ко ха - лись в ньо - го дві сест - ри вес - но - ю

24

од - на як та ніч - ка, дру - га мов той день. Пер - ша про - си - ла

27

гра - ти сум - но - і, дру - га хо - ті - ла ве - се - лих пі - сень.

30 **Приспів**

Од - на смі - я лась, пла - ка -

33

ла дру - га. Гей, по - єд-на - лись

36

ра - дість і ту - га. Гей, по -

39

єд - на - лись во - чох дів - чи - ни,

42

як у двох скрип - ках, но - ці і

45

дни - ни.

1, 2, 3.

48 Для закінчення

Ой зробив хлопчина та й дві красні скрипки –
 Поділив надвоє снів своїх красу.
 Що перша скрипка – біла лебідка,
 А дуга скрипка – вечірній сум.

Закохались в нього дві сестри весною –
 Одна – як та нічка, друга – мов той день.
 Перша просила граги сумної,
 Друга хотіла веселих пісень.

Приспів:

Одна сміється
 І плаче друга.
 Гей, поєднались
 Радість і туга.
 Гей, поєднались
 В очах дівчини,
 Як у двох скрипках
 Ночі і днини.

А як розійшлися ті пісні луною,
 Він замовкні скрипки сестрам двом віддав.
 Кожна дівчина стала вербою,
 Легінь між ними явором став.

Приспів.

Залишив на світі дві самотні скрипки,
 Залишив на світі снів своїх красу.
 Що перша скрипка - біла лебідка,
 А друга скрипка - вечірній сум.

Приспів.

Ой верше, мій верше

лемківська народна пісня

аранжування Ю. Чумака

Помірно

Юж мі так не бу - де,

Ой, вер - ше мій вер - ше, мій зе - ле - ний вер - ше. Юж не бу - де

юж мі так не бу - де як мі би - во пер - ше. Юж мі так не бу - де,

так юж не бу - де - якмі би во пер - - ше юж не бу - де,

юж мі так не бу - де як мі би - во пер - ше.

юж не бу - де як мі би - во пер - ше.

юж не бу - де як мі би - во пер - ше.

юж не бу - де як мі би - во пер - ше.

17

17

19

Бо лем-ків - ски

19

19

22

го - ри, до-ли - ни прек - рас - ни, не-мож - на за-би - ти,

22

22

26

не мож - на за - би - ти ни вбі - ді, - ни вщас - ти.

29

Не мож - на за - би - ти не мож - на за - би - ти ни вбі - ді - ни

32

вщас - ти.

32 *Скрипка (Флейта Пана)*

36

Рід-на Лем - ко - ви - но, зе - ле-ни Кар па - ти,

36

36

41

де би лем-ко не - бив, де - би лем-ко не - бив му - сит вас - зга - да - ти

41

41

41

45 2.

да - ти. А... А....

45 2.

45 2.

45 2.

51

А..

51

51

Ой чия то хижа

лемківська народна пісня

аранжування Ю. Чумака

Allegro

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, starting with a treble clef, a key signature of three sharps (F#, C#, G#), and a common time signature (C). It begins with a melodic phrase: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4-G4 (beamed eighth notes), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter), C4 (quarter). The middle and bottom staves are piano accompaniment. The middle staff has a treble clef and features a series of chords: G4-B4-D4 (quarter), A4-C#4-E4 (quarter), B4-D4-F#4 (quarter), G4-B4-D4 (quarter), E4-G4-B4 (quarter), C#4-E4-G4 (quarter), F#4-A4-C#4 (quarter), G4-B4-D4 (quarter). The bottom staff has a bass clef and a simple bass line: G2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), A2-G2 (beamed eighth notes), F#2 (quarter), E2 (quarter), D2 (quarter), C2 (quarter).

The second system continues the piano accompaniment from the first system. It consists of three staves. The middle staff (treble clef) continues with chords: G4-B4-D4 (quarter), A4-C#4-E4 (quarter), B4-D4-F#4 (quarter), G4-B4-D4 (quarter), E4-G4-B4 (quarter), C#4-E4-G4 (quarter), F#4-A4-C#4 (quarter), G4-B4-D4 (quarter). The bottom staff (bass clef) continues with the bass line: G2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), A2-G2 (beamed eighth notes), F#2 (quarter), E2 (quarter), D2 (quarter), C2 (quarter).

The third system includes the vocal line and piano accompaniment. The top staff is the vocal line, starting with a treble clef, a key signature of three sharps, and a common time signature. It begins with a melodic phrase: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4-G4 (beamed eighth notes), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter), C4 (quarter). Below the vocal line are the lyrics: Ой, чи - я то хи - жа сто - їт при до - ли - ні, чи - є то ді - вча - тко / Ма - ши - на ту - рко - че, а ді - вча - тко пва - че, ве - рни - ся до ме - не. The middle and bottom staves are piano accompaniment. The middle staff has a treble clef and features a series of chords: G4-B4-D4 (quarter), A4-C#4-E4 (quarter), B4-D4-F#4 (quarter), G4-B4-D4 (quarter), E4-G4-B4 (quarter), C#4-E4-G4 (quarter), F#4-A4-C#4 (quarter), G4-B4-D4 (quarter). The bottom staff has a bass clef and a simple bass line: G2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), A2-G2 (beamed eighth notes), F#2 (quarter), E2 (quarter), D2 (quarter), C2 (quarter).

12

ши - є на ма-ши - ні, чи - є то ді-вча - тко ши - є на ма-ши - ні.
 мій ми-вий ко-за - че, ве-рни-ся до ме - не мій ми-вий ко-за - че.

1.

16

Тин - ди-рин - ди-рин тин - ди-рин - ди-рин тин - ди-рин - ди-рин тин - дин - дин,

2.

18

тин - ди-рин - ди-рин тин - ди-рин - ди-рин тин - ди-рин - ди-рин тин - дин - дин.

2.

20

Не ве-рну, не ве - рну, бо не-має го вдо - му,

20

20

3

3

24

ли-шив єм ді-вча - тко, сам не знає ко - му, ли-шив єм ді-вча - тко, сам не знає ко - му.

24

24

28

28

32

34

Як ми ся лю-би - ли, ри-бок мо - я ри - бок, те-раз ся на те - бе
Як ми ся лю-би - ли су - хі ве-рби цви - ли, а як пе-ре-ста - ли,

37

по-ди-ви-ти бри - дко, те-раз ся на те - бе по-ди-ви-ти бри - дко.
зе-ле-ні зо-в'я - ли, а як пе-ре-ста - ли, зе-ле-ні зо-в'я - ли.

1.

41

2.

45

Тин - ди - рин - ди - рин тин - ди - рин - ди - рин тин - ди - рин - ди - рин тин - дин - дин,

45

47

тин - ди - рин - ди - рин тин - ди - рин - ди - рин тин - ди - рин - ди - рин тин - дин - дин.

47

Різдвяні мотиви

1. Во Вифлеємі

Г. Китастий

аранжування для двох бандур Н. Гамар

Andante

The first system of the musical score is written for two banduras. It begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Andante'. The score consists of three measures. The first measure is a whole rest. The second measure features a *tr* (trill) in both staves. The third measure continues the melodic and harmonic development.

The second system of the musical score continues from the first. It consists of six measures. The melody in the upper staff is marked with a *mf* (mezzo-forte) dynamic. The accompaniment in the lower staves includes chords and moving lines, also marked with *mf*.

The third system of the musical score consists of six measures, starting with a measure number '18' in the upper left corner. The melody in the upper staff is marked with a *mf* dynamic. The accompaniment in the lower staves includes chords and moving lines, also marked with *mf*.

Різдвяні мотиви

1. Во Вифлеємі

Г. Китабий

аранжування для двох бандур Н. Гамар

Andante

The first system of the musical score is in 2/4 time and G major. It features three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The top staff begins with a whole rest, followed by a series of chords and eighth notes. The grand staff has a melodic line in the treble clef and a bass line in the bass clef. Dynamics include *tr* (trill) and *tr* (trill) markings.

The second system of the musical score continues from the first. It features three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The top staff has a melodic line with eighth notes and chords. The grand staff has a melodic line in the treble clef and a bass line in the bass clef. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) markings.

The third system of the musical score continues from the second. It features three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The top staff has a melodic line with eighth notes and chords. The grand staff has a melodic line in the treble clef and a bass line in the bass clef. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) markings.

25

Musical score for measures 25-28. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two sharps (F# and C#). The music features a complex texture with many beamed notes and rests.

29

Musical score for measures 29-33. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two sharps (F# and C#). The music continues with a complex texture of beamed notes and rests.

34

Musical score for measures 34-38. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two sharps (F# and C#). The music continues with a complex texture of beamed notes and rests.

39

Musical score for measures 39-42. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two sharps (F# and C#). The music continues with a complex texture of beamed notes and rests.

42

Musical score for measures 42-44. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#). Measure 42 features a melodic line in the top staff and chords in the grand staff. Measure 43 continues the melodic line with some rests. Measure 44 concludes with a final chord in the grand staff.

45

Musical score for measures 45-49. The system consists of three staves. Measure 45 starts with a *mp* dynamic marking. A repeat sign is present at the beginning of measure 46. The music continues through measures 47, 48, and 49, ending with a repeat sign. The grand staff contains chords and some melodic fragments, while the top staff has rests in measures 45 and 46.

51

Musical score for measures 51-55. The system consists of three staves. Measure 51 begins with a *mp* dynamic marking. The top staff features a melodic line with some rests. The grand staff contains chords and some melodic fragments. The system concludes with a repeat sign at the end of measure 55.

56

Musical score for measures 56-60. The system consists of three staves. Measure 56 begins with a *mp* dynamic marking. The top staff features a melodic line with some rests. The grand staff contains chords and some melodic fragments. The system concludes with a repeat sign at the end of measure 60.

Musical score for measures 61-64. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#). The music features a melodic line in the upper treble staff and a complex accompaniment in the grand staff, including chords and moving lines.

Musical score for measures 65-68. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#). The music features a melodic line in the upper treble staff and a complex accompaniment in the grand staff, including chords and moving lines. Dynamic markings include *p* and *pp*.

2. Возвеселіся (За С.Людкевичем)

Musical score for measures 70-72. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The music features a melodic line in the upper treble staff and a complex accompaniment in the grand staff, including chords and moving lines.

Musical score for measures 73-76. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The music features a melodic line in the upper treble staff and a complex accompaniment in the grand staff, including chords and moving lines.

77

Musical score for measures 77-79. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. Measure 77 features a treble staff with a whole note chord and a bass staff with a whole note chord. Measures 78 and 79 show more complex rhythmic patterns in the treble staff, including eighth and sixteenth notes, while the bass staff continues with a steady eighth-note accompaniment.

80

Musical score for measures 80-82. The system consists of three staves. Measure 80 has a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. Measure 81 features a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. Measure 82 shows a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. A slur is present over the treble staff in measure 81.

83

Musical score for measures 83-85. The system consists of three staves. Measure 83 has a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. Measure 84 features a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. Measure 85 shows a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord.

86

Musical score for measures 86-89. The system consists of three staves. Measure 86 has a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. Measure 87 features a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. Measure 88 shows a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord. Measure 89 has a treble staff with a half note chord and a bass staff with a half note chord.

90

3. Щедрик (За М.Леонтовичем)

94

f *mf* *p* *pp*

98

mf *mp*

104

108

108

112

112

117

117

121

121

125

125

130

1. 2.

1. 2.

136

136

140

140